de raad van de gemeente Westerkwartier
per mail via griffie@westerkwartier.nl

Team
Sociale leefomgeving

Kenmerk
1969264966

Datum
19 mei 2026

Onderwerp
beantwoording schriftelijke vragen PRO met betrekking tot Noodfonds Westerkwartier

Geachte leden van de raad,

Op 29 april jongstleden ontvingen wij vanuit de fractie van PRO schriftelijke vragen over het Noodfonds Westerkwartier. Met deze raadsbrief geven wij antwoorden op de gestelde vragen. Wij herhalen hieronder eerst de vraag alvorens over te gaan op beantwoording van de gestelde vragen.

Vragen:

1. **Wat is de reden dat het College de uitvoering van de regeling voor energie armoede heeft neergelegd bij een externe partij?**
   De uitvoering van de regeling rondom energiearmoede is ondergebracht bij Stichting Noodfonds Westerkwartier omdat deze stichting snel, laagdrempelig en gericht ondersteuning kan bieden aan huishoudens met acute energieproblemen. Het noodfonds is een samenwerkingsverband tussen vrijwilligersorganisaties die rechtstreeks contact hebben met kwetsbare inwoners. Daarnaast ontlast deze keuze de gemeentelijke uitvoeringscapaciteit en maakt de werkwijze schuldenpreventie mogelijk doordat bijdragen rechtstreeks aan energieleveranciers worden betaald. De inzet van het noodfonds is nadrukkelijk bedoeld als tijdelijke noodhulp, aanvullend op het reguliere gemeentelijke armoede- en minimabeleid.
2. **Hoe hoog is het aantal huishoudens (bij benadering) in Westerkwartier dat door de energiecrisis de rekening niet kan betalen? Welk deel van deze huishoudens komt (bij benadering) in aanmerking voor ondersteuning door het noodfonds?**
   Dit komt overeen met ongeveer 5 à 6 procent van alle huishoudens in de gemeente. Niet alle huishoudens met betalingsproblemen komen in aanmerking voor ondersteuning via het noodfonds. Dit is afhankelijk van de gehanteerde criteria en externe factoren zoals

energieprijzen, landelijke maatregelen en individuele omstandigheden. In omvang gaat het naar verwachting om enkele honderden huishoudens per jaar.
Ter illustratie: in 2025 konden huishoudens in heel Nederland een aanvraag indienen bij het Landelijk Tijdelijk Noodfonds energie. Dit landelijk fonds was, net als het Noodfonds Westerkwartier, bedoeld om huishoudens met een laag of middeninkomen tijdelijk te ondersteunen bij het betalen van hun energierekening. Bij het Landelijk Tijdelijk Noodfonds Energie hebben 683 huishoudens uit het Westerkwartier een aanvraag gedaan, waarvan 64% is goedgekeurd. Vanuit het Landelijk Tijdelijk Noodfonds energie is in 2025 in totaal een bedrag van €230.779,- uitgekeerd aan huishoudens afkomstig uit het Westerkwartier.

3. **Waarom wordt de grens van 110% gehanteerd, terwijl de meeste regelingen in Westerkwartier uitgaan van 120 of 130%?**
   Deze vraag is voorgelegd aan het Noodfonds Westerkwartier en is op grond van hun informatie als volgt te beantwoorden:
   Bij het Noodfonds Westerkwartier wordt gewerkt volgens een andere systematiek, waarbij in 2025 geen inkomensgrens gehanteerd of gecommuniceerd is in de vorm van een percentage van het sociaal minimum. Er is gewerkt met vastgestelde inkomensgrenzen, die in de praktijk circa overeenkomen met 120% van het sociaal minimum. Er is dus geen grens gehanteerd van 110%. Voor 2026 is voorzien dat bij de tweede aanvraagronde de inkomensgrenzen worden verruimd. Deze verruiming sluit aan bij percentages die neerkomen op ongeveer 130% van het sociaal minimum, zodat een bredere groep huishoudens met (dreigende) energiearmoede bereikt kan worden.
4. **Op welke manier kan het college Stichting Noodfonds Westerkwartier (verder) ondersteunen om haar bereik te vergroten?**
   Het college ondersteunt de stichting bij het vergroten van haar bereik door de samenwerking met de gemeentelijke teams en lokale partners en door het inzet van de gemeentelijke communicatiekanalen. Daarnaast heeft de gemeente, op verzoek van het Noodfonds Westerkwartier, ondersteuning geboden bij het opstellen van een communicatieplan om de bekendheid en het bereik van het Noodfonds te vergroten. Vanuit haar faciliterende rol binnen het Armoedepact bevordert de gemeente tevens de afstemming met maatschappelijke organisaties en hulpverleners die in contact staan met de doelgroep.
5. **Is het mogelijk om de regeling te vereenvoudigen door de doelgroep van de Samenwerkende Vrijwilligersorganisaties Westerkwartier per definitie in aanmerking te laten komen voor de regeling?**
   Het per definitie toelaten van de doelgroep van de Samenwerkende Vrijwilligersorganisaties Westerkwartier tot het Noodfonds Westerkwartier is niet wenselijk. Het Noodfonds hanteert vastgestelde criteria om te borgen dat de ondersteuning rechtmatig, doelgericht en binnen de beschikbare financiële middelen wordt verstrekt. Dit vereist een individuele beoordeling per huishouden. Daarnaast is het beschikbare subsidiebudget onvoldoende toereikend om de volledige doelgroep zonder toetsing toe te laten. Een dergelijke verruiming zou betekenen dat middelen minder gericht worden ingezet en ten koste kunnen gaan van andere initiatieven op het gebied van armoedebestrijding.

6. **Hoe verhoudt zich het bedrag van €20.000,- tot het aantal gezinnen dat een beroep zou kunnen doen op de regeling? Geldt er een maximum vergoeding per huishouden? Geldt 'wie het eerst komt, het eerst maalt'?**
   Het beschikbare budget heeft tot gevolg dat een beperkt aantal huishoudens kan worden ondersteund; het exacte aantal is afhankelijk van de aanvragen en de benodigde ondersteuning per huishouden.

   Het volgende deel van de vraag is voorgelegd aan het Noodfonds Energie Westerkwartier en is op grond van hun informatie als volgt te beantwoorden: In 2025 gold geen maximum vergoeding per huishouden. Voor 2026 wordt, afhankelijk van het aantal aanvragen, rekening gehouden met de mogelijkheid om een maximum vergoeding per huishouden te hanteren, zodat de middelen evenwichtig kunnen worden verdeeld. Met betrekking tot 'wie het eerst komt, het eerst maalt' geldt dat het Noodfonds werkt met een vaste aanvraagperiode waarbinnen inwoners een aanvraag kunnen indienen. Na ontvangst wordt elke aanvraag in behandeling genomen en ontvangt de aanvrager een reactie met een bijbehorend besluit, waarbij maatwerk wordt toegepast.
7. **De stichting heeft in 2025 een bedrag van €6720,- niet uitgegeven. Wordt dit terugbetaald aan de gemeente of is dit bedrag voor 2026 inzetbaar voor het doel waarvoor het is verstrekt?**
   Het in 2025 niet bestede bedrag van €6720,- is in mindering gebracht op de subsidieverlening aan de stichting voor het jaar 2026. Daarbij is afgesproken dat de stichting Noodfonds Westerkwartier gedurende 2026 contact kan opnemen met de gemeente indien blijkt dat het beschikbare subsidiebedrag onvoldoende is om de beoogde doelstelling te realiseren.
8. **Welke andere maatregelen kan het college treffen om energiearmoede te voorkomen en bestrijden?**
   Het college zet aanvullend in op het voorkomen en bestrijden van energiearmoede door:
   - Het versnellen van isolatie en energiebesparende maatregelen voor huishoudens met lage en middeninkomens via de Subsidie Isolatieaanpak Westerkwartier en Nij Begun
   - Gerichte samenwerking met woningcorporatie Wold en Waard, onder meer via projecten als *Koken zonder gas* en *Waterzijdig inregelen*
   - Het bieden van gerichte ondersteuning aan huishoudens die bekend zijn bij de landelijke Stichting Tijdelijk Noodfonds Energie, met inzet van middelen voor uitvoering en begeleiding
   - Het benutten van de verhoogde SPUK Energiearmoede om bestaande maatregelen uit te breiden en waar nodig aanvullende acties te starten
9. **Welke rol krijgt de gemeente bij de uitvoering van de maatregelen die het kabinet heeft aangekondigd voor het bestrijden van de gevolgen van de energiecrisis en in het bijzonder het voorkomen van energiearmoede?**
   Van de zeer recent door het Rijk aangekondigde maatregelen is nog niet bekend wat daarin de rol van de gemeente zal zijn.

Hoogachtend, burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier,

A. van der Tuuk, burgemeester

R. Kleijnen, secretaris